

Спільна ініціатива

Комітет Верховної Ради України
з питань організації державної
влади, місцевого
самоврядування, регіонального
розвитку та містобудування

Офіс Президента України

Міністерство розвитку громад
та територій України

Публічні консультації
**«Через консенсус – до змін у
Конституцію у частині
децентралізації» з циклу
інклюзивних публічних консультацій**

Звіт №1, 27 лютого 2020 р.

Київ, 2020

Результати зустрічі

«Через консенсус – до змін у Конституцію у частині децентралізації» з циклу інклюзивних публічних консультацій

м. Київ, 25 лютого 2020 року

Офіційні джерела інформації:

Facebook-сторінка публічних консультацій
– <https://www.facebook.com/decentralizationUkraine/>

WhatsApp-канал публічних консультацій
– <https://chat.whatsapp.com/HlroOrr7pqZJcoQPftZwS4>

Контекст

Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади триває з 2014, наразі **непростий період для учасників, оскільки завершується етап добровільного об'єднання**, відбувається перехід до наступного етапу. Завершення децентралізації на рівні громад є важливим для протидії сепаратистським настроям. Передбачається, що **вибори** у жовтні 2020 р. по всій Україні необхідно провести за новим однорідним адміністративно-територіальним устроєм, для цього процес по внесенню змін має бути завершений до липня 2020р. На фоні цього для завершення реформи було подано 2 **законопроекти** про зміни до КУ, які **були відкликані, зокрема через дві спільні заяви** щодо обох законопроектів із закликом відкликання і **викладом бачення підписантами точок напруження, підтримані понад 300 підписантами** від ОМС та експертів (*грудень 2019 – січень 2020 р.*)

Мета реформи

Формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади для створення і підтримки повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних та доступних публічних послуг, становлення інститутів прямого народовладдя, узгодження інтересів держави та територіальних громад.

Реформа передбачає:

- передачу повноважень органам місцевого самоврядування від органів виконавчої влади за принципами субсидіарності та децентралізації,
- створення належних матеріальних, фінансових умов для забезпечення виконання ОМС цих повноважень,
- відповідальність органів місцевого самоврядування перед виборцями –
- за ефективність своєї роботи, та перед державою – за її законність.

Зони уваги по змісту публічних консультацій, виокремлені на підготовчих зустрічах:

- права місцевого самоврядування та їх захист
- розділення повноважень між державою та ОМС
- фінансовий захист ОМС
- формат партнерства та взаємодії між державою та ОМС
- скільки рівнів місцевого самоврядування потрібно Україні і чому так
- система адміністративно-територіального устрою
- забезпечення пропорційності та домірності впливу держави на ОМС
- система місцевих органів виконавчої влади
- включення великих громад (міст обласного значення) до складу округів
- термін повноважень ОМС
- як забезпечити прозорість місцевого самоврядування та відповідальність перед виборцями

Перелік не є вичерпним

Основні орієнтовні етапи процесу та дати

25.02 — Форум в Києві

27.02 — 04.03 — Форуми в регіонах

05.03 — 15.03 — Форум(и) в Києві з делегатами з регіонів

05.03 — 15.03 — Робота над текстом змін з фракціями ВРУ та конституціоналістами

15.03 — 20.03 — Внесення проекту змін до КУ до ВРУ

План процесу залежить від результатів консультацій в регіонах та Києві та може бути змінено.

Законодавча процедура

До 20.03 — подання тексту законопроекту у ВРУ

До 02.04 — направлення тексту в КСУ

[30 днів] — висновок КСУ

[7 днів] — ознайомлення депутатів

До 07.08 — прийняття законопроекту в 1 читанні (226)

До 05.09 — прийняття конституційною більшістю в наступній сесії (300)

Процес є **орієнтовним і бажаним** за умов реального контексту внутрішньої та зовнішньої ситуації держави.

Процес **коригується** з урахуванням нових обставин та погоджень між стейкхолдерами.

Орієнтовний цикл публічних консультацій

Початкова зустріч 25 лютого 2020 р. мала на меті:

- ✓ офіційно започаткувати інклюзивний процес публічних консультацій щодо внесення змін в Конституцію України
- ✓ ознайомити учасників з логікою розпочатого процесу та планованими етапами, та ролями учасників цього процесу;
- ✓ розширити картину бачення можливих варіантів внесення змін завдяки знайомству з іноземним досвідом;
- ✓ передати розуміння інклюзивного прозорого процесу громадськості та особливості участі в ньому, особливості його перебігу
- ✓ підготувати представників областей до проведення локальних зустрічей

Зустрічі у регіонах мають на меті:

- ✓ ознайомити учасників з логікою розпочатого процесу та його етапами
- ✓ дати можливість учасникам висловитися щодо їх бачення необхідних змін до Конституції України
- ✓ домовитися з учасниками про делегування представника/ів від кожної області на наступну зустріч в Києві в березні 2020 для обговорення пропозицій змін до Конституції України
- ✓ проконсультувати учасників та потенційних делегатів від області щодо ефективної підготовки та участі у наступній спільній зустрічі у Києві, що запланована на 10.03.2020р.

Презентований графік зустрічей (актуалізований після додаткового обговорення між співорганізаторами 26 лютого 2020 р)

Херсон: Херсонська, Одеська, Миколаївська обл.	28.02
Харків: Харківська, Сумська, Полтавська, Луганська обл. (узгоджується) та Донецька (узгоджується)	29.02
Вінниця: Вінницька, Хмельницька, Тернопільська обл.	02.03
Львів: Львівська, Закарпатська, Волинська обл.	03.03
Київ: Київська, Житомирська, Чернігівська, Черкаська, Рівненська	03.03
Чернівці: Чернівецька, Івано-Франківська обл.	04.03 (підтверджується)
Дніпро: Дніпропетровська, Запорізька, Кіровоградська обл.	04.03

Зустріч делегатів з регіонів в Києві 10.03.2020 р.

Зустріч-обговорення з Києві за участі делегатів від областей, експертів, юристів-конституціоналістів, народних депутатів представників ЦОВВ, представників міністерств.

Мета: Донести до учасників зустрічі бачення делегатів від областей щодо змін до Конституції України та дати можливість учасникам взяти участь у напрацюванні варіантів формулювань положень, які потім можуть бути покладені в основу змін до Конституції

Цикл додаткових узгоджувальних зустрічей щодо формування тексту змін до КУ в частині децентралізації

Зустрічі народних депутатів та представників органів ЦОВВ у відкритих та закритих форматах для обговорення напрацьованих за результатами другої зустрічі в Києві варіантів формулювань положень та пошук консенсусу щодо змін до Конституції України.

Зустрічі проводяться з незалежною фасилітаційною підтримкою процесу обговорення у спеціально підготовлених форматах, що здійснюється групою фасилітаторів, що представляють різні регіони України та різні громадські організації, які працюють у сфері медіації, діалогу та миробудування.

Зустріч 25.02.2020 р. детальніше

У першій панельній дискусії “Інклюзивний процес узгодження змін до Конституції в частині децентралізації” за участі

- **Сергія Трофімова**, першого заступника Офісу Президента України,
- **Олександра Корнієнка**, голови партії “Слуга Народу”,
- **Андрія Ключка**, голови Комітету ВР України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування,
- **Анатолія Зайця**, професора, доктора юридичних наук, члена-кореспондента Національної академії правових наук України, голови робочої групи з питань підготовки пропозицій щодо внесення змін до Конституції України Комісії з питань правової реформи,
- **Романа Лозинського**, першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, партія «Голос»,
- роботу в якій модерував народний депутат України від партії “Слуга народу”, Голова підкомітету з питань самоврядування Комітету ВР України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування **Дмитро Гурін**, обговорили роль та значення процесу для завершення реформи і відновлення довіри у суспільстві, а також роль представників державних органів у циклі консультацій.

Представники влади у відповідях на запитання наголосили, що:

1. Ключовими критеріями оцінки ефективності процесу є:
 - a. Зміцнення довіри на рівні міст, сіл, громад.
 - b. Рівність можливостей для всіх громад
 - c. Безпека держави, її цілісність та розвиток
2. Протягом процесу обговорення змін в Конституції в частині децентралізації з початку каденції правлячої більшості в парламенті ми винесли три уроки:
 - a. Проблемою стала закритість консультацій, що ми зараз намагаємося виправити
 - b. Формулювання концепції реформ відбувалося 5 років тому, за цей час самоврядування змінилося і потребує коректив у підходах до нагляду, повноважень та іншого
 - c. Не завжди відбувалися консультації всередині ВР
3. Для реалізації реформи потрібні три речі:
 - a. Визначити що писати в Конституції, щоб не змінювати її часто, дати туди головне
 - b. Забезпечити закони, необхідні для імплементації реформи протягом найближчого року
 - c. Визначити як на місцях реалізувати реформу
4. До публічних консультацій потрібно залучити людей. Потрібно говорити з людьми. Довіра не може побудувати сама себе.

5. Бенефіціарами змін є громади. Зміни до КУ мають підтримати громади і тільки тоді їх підтримають відповідальні політики.
6. В комітеті ВР з питань організації державної влади відкрита дискусія з усіх питань. Завданням є децентралізація, відповідність вимогам Європейської хартії. Легко знаходити консенсус з колегами з різних депутатських груп. Рішення в комітеті приймаються консенсусно.
7. Комітет може стати майданчиком консенсусу в більш широкому контексті — з Асоціаціями, іншими партнерами. До комітету є вільний доступ з боку громадськості. Проведення круглих столів, виїзних комітетів також буде сприяти діалогу.
8. Раніше ми недостатньо комунікували, сьогодні перепони зняті. Комітет має стати платформою для спільних рішень з місцевим самоврядуванням.
9. По ітогах ми всі хочемо гідно дивитись людям в очі.
10. Повсюдність місцевого самоврядування не забезпечена і нам так потрібні зміни до Конституції. Є певні непорозуміння в питаннях як це зробити. Ми повинні забезпечити баланс між контролем з боку держави та повноваженнями самоврядування. І пам'ятати, що має бути певний запобіжник тим актам, що загрожують суверенітету та безпеці.
11. Ці інструменти мають бути знайдені у спільному діалозі

У другій панельній дискусії “Децентралізаційна реформа: погляд місцевого самоврядування” обговорювали значення процесу публічних консультацій, очікування, інтереси та потреби місцевого самоврядування, розуміння червоних ліній і обмежень у часі.

- **Олександр Слобожан**, виконавчий директор Асоціації міст України
- **Олександр Ганущин**, голова Львівської обласної ради
- **Микола Фурсенко**, голова Всеукраїнської асоціації громад, голова Фурсівської ОТГ Київської області
- **Олександр Корінний**, голова асоціації ОТГ, голова Новоукраїнської ОТГ
- **Олександр Шамота**, секретар Полтавської міської ради
- **Анатолій Федорук**, голова Бучанської об'єднаної територіальної громади Київської області

Модератор: Руслан Рохов

Ключовим питанням панельної дискусії, яке озвучив модератор Руслан Рохов, було питання «За яких обставин місцеве самоврядування підтримає зміни до Конституції України в частині децентралізації та закличе всі фракції та групи підтримати їх в парламенті?»

Консенсусними відповідями були наступні:

1. Має бути два рівня місцевого самоврядування базовий (муніципалітет) та регіональний (обласна рада). Зміни адміністративно-територіального устрою базового рівня потребують згоди відповідних рад. *(Окрема позиція в представника Асоціації обласних та районних рад, який зауважив, що передчасно позбавлятися субрегіонального рівня самоврядування.)*
2. Урядник повинен мати домірний вплив і має мати вичерпний перелік повноважень. Призначення урядників визначається законом у неполітичний спосіб. Вони призначаються без участі Президента і підзвітні Уряду.
3. Лише суд, і ніхто інший, може призупиняти рішення органів місцевого самоврядування до моменту винесення ним кінцевого рішення, урядник, як і будь-який громадянин, має бути суб'єктом звернення до адмінсуду.
4. Роль сильного мера, який має очолювати [муніципалітет] та головувати на засіданнях сесій місцевої ради.
5. Рада і мер можуть висловлювати один одному недовіру, що має наслідком їх одночасні позачергові вибори, які призначаються автоматично ЦВК.
6. Повноваження органів місцевого самоврядування поділяються на власні (повна автономія в визначені способів їх здійснення) та делеговані державою (більша регламентація, гарантоване державою повне фінансування).
7. 100% ПДФО має йти в бюджети місцевого самоврядування.
8. Зміни до КУ мають розглядатися нерозривно з пакетом змін до законодавства, які мають бути ухвалені на реалізацію змін до Конституції.

У експертній панелі “Іноземний досвід упровадження децентралізації” взяли участь:

- **Ганна Сухоцька**, почесний президент Венеційської комісії, експрем'єр-міністр Польщі
- **Георг Мільбрадт**, професор, спецпредставник уряду Німеччини з питань реформ
- **Жак Рейє**, державний службовець вищого рангу, член Державної Ради, префект, Республіка Франція
- **Ріво Нооркйив**, експерт із питань місцевого самоуправління і територіально-адміністративного устрою, Естонська Республіка
- **Хелена Лінде**, асоціація місцевого самоврядування Швеції SALAR

Модератор: Олена Сас

В дискусійній панелі були підняті дві наскрізні теми, які, власне, викликали резонанс в Українських асоціацій місцевого самоврядування та експертів при розробці зауважень до змін до Конституції, а саме:

1. Робота інституцій нагляду за законністю рішень місцевого самоврядування
2. Розмежування повноважень між рівнями місцевого самоврядування та виконавчої влади в Європі
 - a. Орієнтири, на яких має ґрунтуватися взаємодія держави та місцевих і регіональних рад: " Довіра будується знизу, з повагою та в діалозі.
 - b. Головними інструментами у побудові діалогу між двома типами місцевої влади та державою є: оцінка, порівняння, моніторинг; прозорість. І тоді у жителів буде можливість порівнювати".
3. Посада, що забезпечує державний нагляд [*прим: далі вживається "урядник", як більш нейтральна форма*] покликана зберігати баланс гілок влади, розбудувати довіру та спроможність, надавати підтримку та консультації місцевим владам, а лише в останню чергу застосовувати механізм звернення до суду в разі невідповідності актів місцевого самоврядування з точки зору законодавства, а не доцільності.
4. Не потрібно перевантажувати Конституцію деталями, щодо яких консенсус неможливий. Конституційні норми – більш загальні, а от деталі мають містити конкретні закони.
5. Формуючи конституційні положення, потрібно дивитися в майбутнє, що буде потім, а не відштовхуватися лише від теперішньої позиції. Нам потрібно досягти багаторівневої влади на базі довіри та консультацій між різними гілками. Радянська система контролю має залишитися в минулому.
6. Не повинно бути боротьби між самоврядуванням та центральною владою. У них різні функції. Реальна ціль – побудова партнерства.
7. Місцева влада забезпечує місцеві послуги, а центральна рада має свої функції. Супервізія замість контролю. Послуги замість насадження влади. Людина, як цінність та орієнтир в роботі різних гілок влади.

РОЗШИФРОВКА РЕЗУЛЬТАТІВ “СВІТОВОГО КАФЕ”

(ЗАСТЕРЕЖЕННЯ: результати отримані шляхом групування, укрупнення напрацювань, отриманих від учасників, які працювали у 8-ми групах, при обробці “спільні сенси” виокремлені для полегшення подальшої роботи з напрацюваннями.

Оригінальні результати оцифровані, збережені, до них може бути надано доступ за запитом.)

Питання 1. “Межі консенсусу — з чим ми всі згодні?”

(А) ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ

Учасники погоджуються, що зміни до Конституції потрібні.

У питанні зв'язку внесення змін до Конституції з проведенням виборів у жовтні 2020 р. консенсусна позиція м'яка, а саме: що важливо докладати зусиль, аби встигнути із внесенням змін для проведення виборів, але критично жорстко до цього не прив'язуватись, при цьому важливо завершити до виборів процес об'єднання в ОТГ.

Зміни до Конституції України мають будуватись на Європейській хартії місцевого самоврядування.

Рівні використання способу імплементації варіюються від “повністю” – “принципи” – “конкретну статтю” (зокрема статтю 8)

Обговорення концептуальних засад=> розробка єдиної концепції/ стратегії => узгодженні між собою зміни в Конституцію та закони.

(Б) ПІДХОДИ ДО ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

закріпити, що питання що стосуються інтересів громад не може прийматися без їх участі, публічна дискусія із залученням до прийняття рішень мешканців – важливий інструмент порозуміння.

Людина головне.

Принцип гендерної рівності в процесі прийняття рішень.

(В) СТРУКТУРА АТУ

Консensusна позиція щодо трирівневого адміністративно-територіального устрою (базовий-субрегіон-регіон) та дворівневу систему місцевого самоврядування- громада і область (без окружних рад), що має знайти закріплення у Конституції.

Місьцеве самоврядування – на базовому рівні, виконавча влада – на субрегіональному рівні, представницький орган і виконавча влада – на регіональному рівні.

Повсюдність базового /первинного рівня самоврядування.

(Г) НАГЛЯД

Наглядова функція щодо рішень органів місцевого самоврядування потрібна (чітко визначена, прозора, підтримуюча), при цьому скасування рішення органів місцевого самоврядування – через суд виключно – зазначене має бути закріплене у Конституції України; впровадження інституту *офісу урядника/префектури*.

(Г) ФІНАНСИ

Передача повноважень від органів влади (ЦОВ???) до органів місцевого самоврядування відбувається тільки з фінансовими ресурсами 100%, що гарантує держава.

(Д) ПОВНОВАЖЕННЯ

Чітко закріпити принцип розмежування повноважень держави та органів місцевого самоврядування. Позбавлення МДА виконання функцій місцевого самоврядування. Ні - двовладдю в радах (Мер <-->голова ради)

Заборонити безпідставне одноосібне припинення повноважень органів місцевого самоврядування.

Строк повноважень органів місцевого самоврядування визначити 5 років;

Мер і рада можуть ініціювати до ВР за наявності достатніх підстав дочасні вибори які проводяться для обох одночасно.

незгруповані/окремі ідеї

- розширення гарантій для ОМС
- принцип субсидіарності
- 100% ПДФО до ОМС (податкова адмінреформа, адміністрування місцевих податків і зборів ОМС)

Питання 2. Що поїдемо обговорювати на регіональних зустрічах?

Підгрупа: ЗМІНИ У КОНСТИТУЦІЮ

- закріпити основні повноваження місцевого самоврядування в Конституції
- для чого потрібні зміни до Конституції і які? Що вони дадуть? обговорювати не зміни в Конституцію, а проблеми
- яку проблему ми намагаємося вирішити?
- чи можна забезпечити автономне функціонування ОМС без змін до Конституції?
- пропозицій від професіоналів. фіксувати реакцію (+, -, ?)
- *[обговорювати одночасно]* зміни до КУ + закони, бо там деталізація
- принципи хартії місцевого самоврядування
- обговорення термінології "грумада"

Підгрупа: СТРУКТУРА АТУ [та МС]

- структура ОМС та розмежування повноважень між рівнями ОМС
- система місцевого самоврядування 2-х рівнева. за чи проти?
- чи треба районні ради? (субрегіональний рівень) аргументи за, проти
- роль другого рівня (субрегіонального)
- дворівнева система (субрегіональна)
- дворівнева система самоврядування (грумада + область)
- чи можуть бути муніцип-ти областю (мільйонники)
- яке представництво влади має бути на субрегіональному рівні?
- пропорційне представництво громад на вищих рівнях
- рівні і суб'єкти, які приймають рішення - адмін.тер.устрій
- рівні адміністративно територіального устрою

Підгрупа: СТАТУС ДЕПУТАТІВ РАД

- чи має бути оплатна робота депутатів місцевих рад? (всі рівні)
- чи може бути голова громади депутатом обласної ради?

Підгрупа ПОВНОВАЖЕННЯ ОМС, РОЗПОДІЛ ПОВНОВАЖЕНЬ

- які повноваження ОМС хочуть брати на себе
- муніципальне співробітництво (договірні відносини)
- взаємодія: держава-ОМС
- розподіл повноважень між державою та ОМС
- розмежування повноважень
 - o ОМС

о держава

- послуги — які надає держава, а які місцеве самоврядування?
- табула раса, збір ідей і повернення з пропозиціями на 2 тур

Підгрупа: НАГЛЯД/КОНТРОЛЬ

- хто ініціює та здійснює адміністративний нагляд?
- чи треба інститут *урядника/префекта*? статус і повноваження
- статус представника держави та принципи державного нагляду за ОМС
- роль *урядника/префекта* в системі територіальної влади (ст. 8 хартії)
- повноваження *урядника/префекта*, статус *урядників/префектів* (кому підпорядкований, час на котрий [який] підпорядкований)
- Орган/система нагляду
- порядок зупинення та скасування рішень ОМС, суд

Підгрупа МЕР

- модель сильного мера
- голова ради і громади - 1 людина чи 2?

Підгрупа ФІНАНСИ

- проблемні питання та бачення наповнення місцевих бюджетів
- чи має держава фінансувати 100% делегованих повноважень
- 100% ПДФО до ОМС (податкова адмінреформа, адміністрування місцевих податків і зборів ОМС)

Незгруповані / окремі ідеї

- в якій формі участь громадян у самоврядуванні у *міжвиборчий період* слід закріпити у Конституції [гарантії] (*є закони, в яких це пропис.*)
- чи мають бути публічні консультації закріплені в Конституції? гарантії участі
- закріпити законодавчо статус спроможних громад, які утворили, їх повноваження

Питання 3. З чим мають повернутись делегати після регіональних зустрічей?

(завдання для роботи в регіонах)

ЗМІСТОВНА ЧАСТИНА:

- відповіді на питання:
 - яку проблему зміна до Конституції має вирішити?
 - яку можливість має створити зміна до Конституції?
 - реакцію на обговорення проблемних питань
- що має бути закріплено в КУ, а що в спеціальних законодавчих актах
- список пропозицій щодо термінології повіт/округ/район
- межі і глибина децентралізації (маємо отримати відповіді)
- інші питання, згруповані вище

ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОБОТИ ЗІ ЗМІСТОМ:

- ідентифікувати проблеми і пропозиції їх рішення
- список запитань:
 - з чим згодні
 - з чим не згодні
 - дискусійні + межі дискусії (червоні лінії)
 - є нові пропозиції
- нові ідеї / моделі
- бачення учасників збір інформації
- варіанти згоди на запропоновані рішення (+ - ?) до кожного питання 4 варіанти відпов. консенсус - абсолютно проти
- письмові пропозиції щодо обговорення проблемних питань
- при обговоренні конституційних змін » публічність
- надаємо багатоваріативність
- пояснення аргументів, питань, пропозицій
- у разі потреби і можливості – аналітичні викладки, таблична форма для зручності, де релевантно
- регіони визначають делегата для представлення їх позиції (беруть участь в подальшій роботі)

ВІДНОСИНИ

- делегати повинні повернутися з довірою (всі пропозиції з регіонів включені в обговорення)

Питання 4. Що має бути у публічному дискурсі, межі публічності ?

Підгрупа: СТВОРЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ДИСКУРСУ ПОТРІБНЕ

- дотримуватись принципів інклюзивності в дискусії (враховувати інтереси жінок та чоловіків, всіх різних груп)
- просвітницька інформація:
 - навіщо потрібна децентралізація
 - хто ініціює зміни до Конституції і навіщо
- використання всіх каналів комунікації для розповсюдження та/або отримання інформації
- комунікативний план
- висвітлюємо результат
- публікації сирих текстів недопустимі

Підгрупа ПУБЛІЧНІСТЬ ЗУСТРІЧЕЙ

- думки стейкхолдерів мають фіксуватись незалежними модераторами
- максимально доцільна і можлива публічність (закритість породжує спротив та недовіру)
- (без цитування окремих осіб, без онлайн трансляцій обговорень)
- преса залучається до висвітлення процесу
- онлайн запис, прес-конференції за результатами процесу
- брифінг за результатами за участю уповноважених асоціацією органів місцевого самоврядування. Паритетний
- пряма трансляція пленарної частини обговорення
- дискусія відкрита, прозора та публічна
- надати зворотній зв'язок всім залученим до дискусії, з аргументацією прийнятих рішень
- публікації і інтерв'ю професійні (участь експертів, науковців з державного управління)

Підгрупа: ПУБЛІЧНІСТЬ ВСЬОГО ПРОЦЕСУ, НЕЙТРАЛЬНІСТЬ

- чіткий та зрозумілий графік процесу
- списки учасників та делегатів
- перелік дійових осіб публічний
- подальші кроки мають бути відкриті
- комунікативний план
- план зворотнього зв'язку
- публічними повинні бути питання, з якими поїдуть
- довіра, прозорість, наскрізні питання
- незалежне місце проведення

Питання 5. Як ми будемо знати, що процес рухається, як належить?

Підгрупа ЗРОЗУМІЛИЙ І ВИВАЖЕНИЙ ПРОЦЕС

- графік що де коли
- обговорення результатів мінрегіон, асоціація/комітет – винесення остаточного проекту на розгляд комітету
- хто приймає рішення (консенсус/червоні лінії тощо) НЕЗАЛЕЖНИЙ
- рівень репрезентативності на регіональних заходах
- не порушені заявлені строки
- залученість всіх стейкхолдерів

Підгрупа ЯКІСНИЙ ЗМІСТОВНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

- після широких (публічних) обговорень – має бути експертна дискусія
- результати дискусії VS якісний текст законопроекту
- єдина процедура/регламент напрацювань і внесення змін до Конституції
- до рішення має бути чітка експертна думка

Підгрупа ПРАВИЛЬНЕ ВИСВІТЛЕННЯ

- публічність всього процесу
- зрозумілі та максимально широкі канали інформування
- публічні автори мають бути у концепції і у тексті змін до Конституції
- відкритість і прозорість
- публічне звітування результатів, напрацювань учасників регіональних зустрічей
- опублікований результат (список учасників + делегатів + позиція) кожної регіональної дискусії
- публічний процес: 25.02.20 публікується на сайтах: ОП, КМУ, ВРУ, ОДА – інформація про час, місце, дату проведення консультацій та відкрита форма реєстрації
- регулярно показувати проміжні результати
- взяти відповідальність і висвітлити інформацію

Підгрупа МЕЖІ КОНСЕНСУСУ

- чітка консолідована позиція регіону
- наявність комплексу консолідованих думок
- усвідомлення щодо чого (яких питань) можливий Суспільний консенсус
- створення Конституційної Асамблеї з експертного середовища/ група публічних авторів
- розмаїття думок
- нові рішення +, -, ?

- нові пропозиції
- додаткові пропозиції (не враховані раніше) не озвучено тощо... специфічні...
- якщо текст перед поданням буде інклюзивно обговорений у публічному полі
- перед оприлюдненням тексту має бути публічне інклюзивне обговорення концепції змін до Конституції
- 60 + % консенсусу по ключових питаннях

Підгрупа РІВЕНЬ КРИТИКА-ПРИЙНЯТТЯ

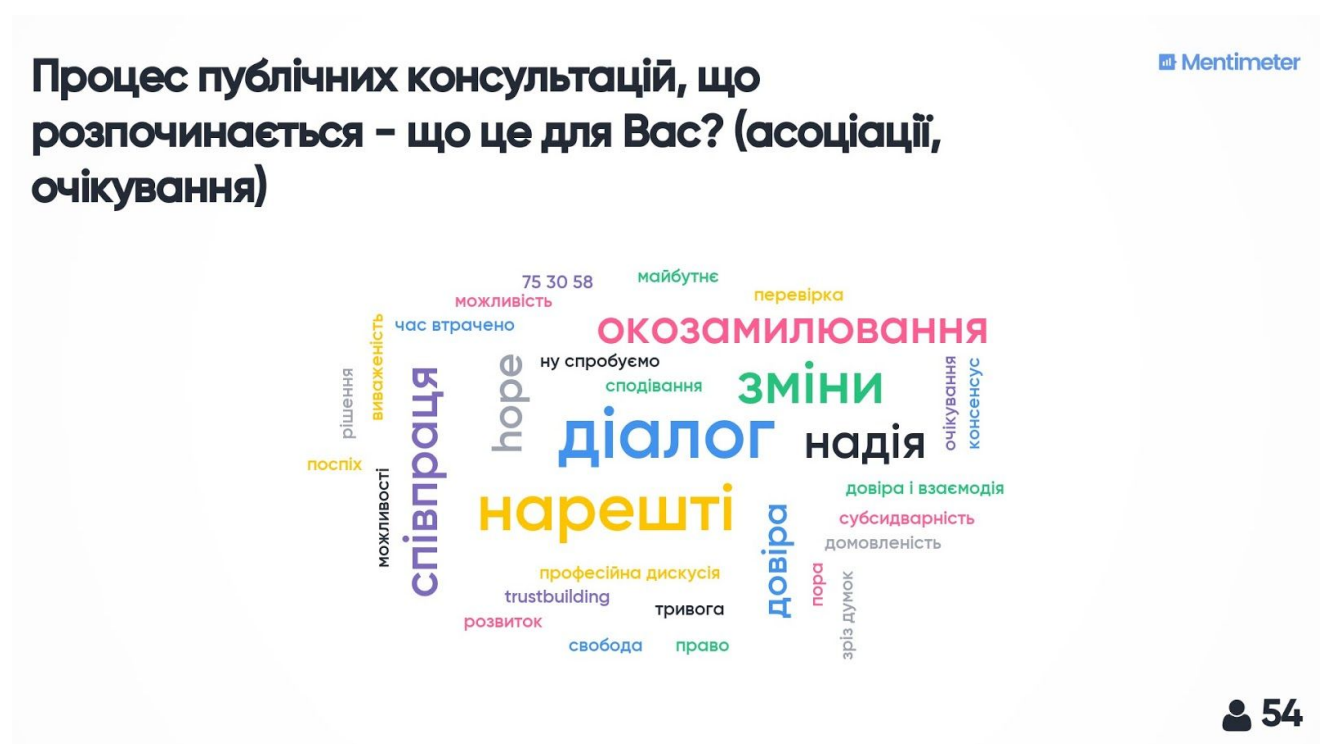
- не оскаржують процедуру консультацій, включно з комунікацією
- нема масової суспільної критики
- відсутність різкої критики процесу
- визнання результатів учасниками
- учасники чекають наступних обговорень

Опитування в системі Mentimeter на сайті

<https://www.menti.com>

Опитування після Презентації процесу публічних консультацій

взяли участь 54 особи, код доступу для надання відповідей 75 30 59

Опитування після панельної дискусії Інклюзивний процес узгодження змін до Конституції України в частині децентралізації

взяли участь 43 особи, код доступу для надання відповідей 52 09 40

